

Stárnoucí Česko míří do krize. Chybí lůžka, peníze i personál

Žaneta Dvořáková

+ sledovat 96

▶ 5:16

Poslechněte si tento článek

eBook Sdílet 9

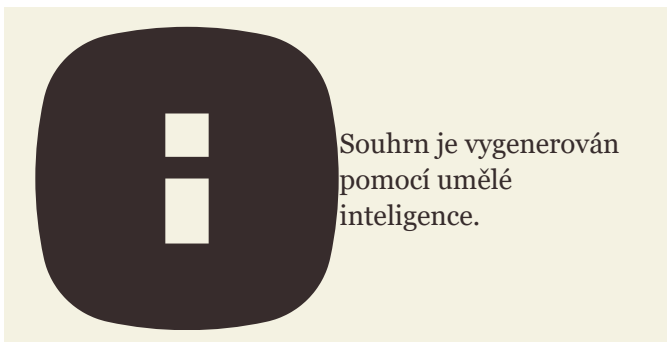
Dnes 10. 7., 7:30

Rodí se stále méně dětí a česká populace tak stárne. Vláda proto bude brzy muset řešit nejen podobu důchodového systému, ale také způsob, jak zajistit dostupnou péči pro rostoucí počet seniorů. Podle odborníků sice Česko nabízí širokou síť sociálních služeb, jejich rozmístění je ale nerovnoměrné a kapacity dlouhodobě nestačí.

Ilustrační snímek

Stručně

Souhrn je vygenerován pomocí umělé inteligence.

• [Seznam AI](#)

- V Česku chybí zhruba 10 až 12 tisíc lůžek v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem, přičemž poptávka výrazně převyšuje kapacitu.
- V sociálních službách chybí tři tisíce zaměstnanců, navzdory nedávnému navýšení platových tarifů.
- Čekací doby na místo v domově pro seniory se pohybují od půl roku v soukromých zařízeních až po pět let ve státních.

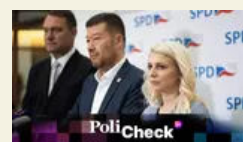
„Naše společnost poskytuje seniorům v různém stádiu stáří hodně záchytných bodů. Od pomoci v domácím prostředí s běžnými věcmi, odlehčovacích služeb, které pomáhají hlavně rodinám pečujících, až po pobytové služby v domovech s pečovatelskou službou, domovech pro seniory a hospice pro osoby v poslední fázi života,“ konstatovala prezidentka spolku Senioři ČR Jana Ouředníčková.

Vzápětí ale dodala: „Tyto služby však nejsou rovnoměrně dostupné a v některých krajích nedokážou rychle reagovat třeba na akutní zhoršení zdravotního stavu.“

Nedostupnost péče se výrazně projevuje v domovech pro seniory a v domovech se zvláštním režimem pro osoby žijící s demencí. V Česku je jich v současnosti registrovaných přes 900 s celkovou kapacitou přes 60 tisíc míst. Oněch 60 tisíc je přitom podle dat Českého statistického úřadu (ČSÚ) pouze zhruba 12 až 14 % všech obyvatel České republiky starších 80 let.

SPD odkládá boj za vyšší důchody na neurčito

PoliCheck

„Kapacity domovů nestačí pokrýt poptávku. V současné době chybí zhruba 10 až 12 tisíc lůžek, zejména se to týká právě těch se zvláštním režimem,“ uvedl prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR Jiří Horecký.

**Sreality Premium vás okamžitě upozorní na nové inzeráty.
Vyzkoušejte je na 7 dní zdarma**

Podle ČSÚ bylo ke konci roku 2024 evidováno 70,2 tisíce neuspokojených žádostí o místo v domově pro seniory a dalších 37,8 tisíce žádostí o domov se zvláštním režimem. Podle statistiků nicméně jedna osoba často podává žádosti do více zařízení, takže počet žádostí není totožný s počtem čekajících lidí.

Největší převis poptávky nad nabídkou je dlouhodobě v Praze a Středočeském kraji.

Stát nařídil přidat, ale peníze neposlal

Ještě větším problémem než nedostatek lůžek je nedostatek personálu. V sociálních službách dlouhodobě chybí tři tisícovky zaměstnanců. Odrazuje je těžká práce s nedostatečným ohodnocením.

Pomoci s tím mělo nedávné navýšení platových tarifů. Podle lednového rozhodnutí vlády měly od 1. dubna vzrůst o pět procent. Nově by začínající pečovatelé měli pobírat od 20 do 25 tisíc korun hrubého měsíčně, po deseti letech praxe 23 až 28 tisíc korun. I po zvýšení ovšem oscilují nástupní tabulkové platy jen kolem minimální mzdy, která je pro letošní rok 22 400 korun.

„Toto navýšení bylo sice motivováno úmyslem zvýšit platy, bez adekvátního navýšení státních dotací se však pro poskytovatele stalo spíše finanční pastí,“ upozornil Horecký. Většina poskytovatelů dostala ve skutečnosti od státu méně peněz než loni. Provozovatelé domovů se tak potýkají s nedostatkem peněz jak na mzdy, tak i na zajištění základního provozu.

Podle Horeckého Asociace spoléhá na to, že stát najde peníze a ve druhé polovině roku budou služby dofinancovány. To ostatně slíbil i ministr práce a sociálních věcí Aleš Juchelka (ANO) na jednání s představiteli Asociace krajů.

Čekají i roky

Nedostatek kapacit i pečujících se promítá hlavně do čekacích dob na místo v domově. V soukromých zařízeních jde podle dostupných dat o maximálně půl roku, ve státních, které nejčastěji zřizují kraje, to může být až pět let. Případů, kdy se zájemci nepodaří získat místo v domově, tak stále přibývá.

Pokud se nepodaří získat místo v domově pro seniory, mohou rodiny využít pečovatelskou službu, domácí zdravotní péči nebo odlehčovací služby. Jenže i ty jsou na hraně svých kapacit. S hledáním řešení by měly pomoci obecní úřady s rozšířenou působností nebo krajské úřady, které odpovídají za dostupnost sociálních služeb na svém území.

„Velmi by pomohl centrální registr volných lůžek ve státních zařízeních i aktuální stav volných kapacit domácích služeb,“ připomněla Ouředníčková a zdůraznila význam takových služeb: „Umožní, aby senioři mohli být co nejdéle v domácím prostředí.“

Aktuálně totiž existuje pouze [registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV](#), kde si lidé mohou ověřit jen to, zda jimi vybrané zařízení je registrovaným poskytovatelem sociálních služeb. V Česku totiž působí celá řada nelegálních domovů, které nejsou pod kontrolou úřadů a často v nich nejsou vyhovující podmínky.

Vláda si mezery v systému podle svých slov uvědomuje. „S ministrem zdravotnictví Adamem Vojtěchem (ANO) jsme vytvořili platformu sociálně-zdravotního pomezí a budeme se o tom velmi intenzivně bavit. Všechny tyto věci přetavíme do legislativního procesu právě proto, aby to bylo uchopitelné,“ slíbil ministr Juchelka.